

การวิเคราะห์การนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดเด็ก
ที่ปรากฏในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

นางสาวพรรณราย พิทักษ์พงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-636-288-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A CONTENT ANALYSIS ON CHILD ABUSE NEWS COVERAGE IN FRONT-PAGE
OF THAI DAILY NEWSPAPERS**

MISS PANNARAY PITUKPONG

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication**

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-636-288-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์การนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดเด็กที่
ปรากฏในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

โดย

นางสาวพรรณราย พิทักษ์พงศ์

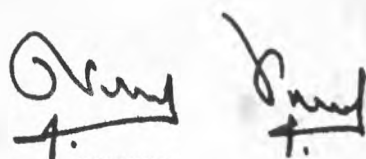
ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมษิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัต บุญลือ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมษิต)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิโรโสภณ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรรณราย พิทักษ์พงศ์ : การวิเคราะห์การนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดเด็กที่ปรากฏในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย (A CONTENT ANALYSIS ON CHILD ABUSE NEWS COVERAGE IN FRONT-PAGE OF THAI DAILY NEWSPAPERS) อ.ที่ปรึกษา : รศ. อุบลวรรณ ปิติพัฒนาโมษิต, 152 หน้า, ISBN 974-636-288-2

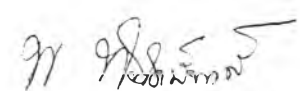
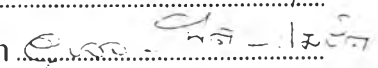
การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 3 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด ในปี พ.ศ. 2539 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาประเด็นและลักษณะเนื้อหาของเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดเด็ก และศึกษาการนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดเด็ก โดยพิจารณาลักษณะการพาดหัวข่าว องค์ประกอบข่าว สำนวนภาษา แหล่งข่าว และสถานที่เกิดเหตุการณ์ละเมิด รวมทั้งศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานทางประชากรของเด็ก พร้อมกับวิเคราะห์ภาพของเด็กสะท้อนผ่านสื่อ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยคือ การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเด็นความรุนแรงทางเพศในปริมาณสูงสุด ในขณะที่ถ้าเป็นภาพข่าวหนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอประเด็นปัญหาสังคมในปริมาณสูงสุด

หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีลักษณะการพาดหัวแบบให้ข่าวสารข้อเท็จจริง ส่วนในเรื่องภาพรวมขององค์ประกอบข่าวที่หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย นำเสนอ มี 4 ลักษณะ ดังนี้ คือ ความสะเทือนอารมณ์ ผลกระทบกระเทือน ความใกล้ชิด และความสด ในด้านสำนวนภาษานำเสนอในทิศทางที่เป็นลบมากกว่าบวก หนังสือพิมพ์รายวันใช้แหล่งข่าว จากบุคคลในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการละเมิดเด็กสูงสุด

ในเรื่องคุณลักษณะทางประชากร พบว่า เพศหญิงที่อยู่ในช่วงอายุ แรกเกิด-6 ปี ถูกละเมิดสูง ในขณะที่ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวเด็กที่มีฐานะยากจนถูกละเมิดสูงที่สุด ส่วนภาพเด็กที่สะท้อนผ่านสื่อหนังสือพิมพ์สูงสุดคือ ภาพเด็กที่ถูกทารุณกรรม

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C851786 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: :Child Abuse / Newspaper

PANNARAY PITUKPONG : A CONTENT ANALYSIS ON CHILD ABUSE NEWS COVERAGE IN FRONT-PAGE OF THAI DAILY NEWSPAPERS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. UBOLWAN PITIPATANACOZIT, 152 pp. ISBN 974-636-288-2

The purpose of this study is to analyze the news concerning child abuse appearing in three Thai newspapers, namely, Thai Rath, Daily News and Khaw Sod in 1996. The analysis focuses on the content and its presentation. The content includes the language used, the source of the news, the whereabouts of the incidents, the basic characteristics of the child population, and the pictures of the incidents presented by the newspapers.

In terms of its presentation, the focal point is on the headline and the news composition. Research methodology is content analysis.

It is found that the newspapers mainly present news stories about sexual abuse while news pictures are about social problems.

Most of the headlines presented by the newspapers give facts. The general composition of the news presented can be divided into four features :

1. An Emotion
2. A Consequence
3. A Proximity
4. An Immediacy

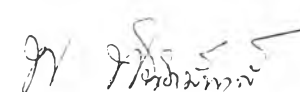
The source of the news is mostly from an individual. Most of the incidents take place in Bangkok.

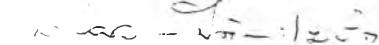
Females aged up to six years old are sexually abused most. And those who come from poor families are abused most. The newspapers present pictures of abused female children most.

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต..... .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

กว่าจะเป็นวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์ฉบับนี้ได้ฉัน ผู้วิจัยต้องยอมรับว่าเป็นงานที่ยากและเปรียบเสมือนบทพิสูจน์ความอดทน กับอุปสรรค และความกดดันต่างๆ เพื่อจะสร้างสรรค์ให้งานมีคุณค่า ซึ่งในที่สุด ก็สำเร็จบรรลุผลได้ ด้วยความภาคภูมิใจยิ่ง

งานวิจัยชิ้นนี้จะไม่สำเร็จลงไปได้เลย ถ้าขาดบุคคลรอบข้างที่ให้ความช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นการแนะนำในเชิงวิชาการ การค้นคว้าหาข้อมูล การวิเคราะห์ และที่สำคัญที่สุด คือการได้รับกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

ขอกราบขอบพระคุณ รศ. อุบลวรรณ ปิติพัฒนาโชษิต ผู้ซึ่งจุดประกายหัวข้อวิทยานิพนธ์ และเป็นบุคคลที่ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัย โดยการรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และผลักดันให้งานของผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ นอกจากท่านได้ให้ข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์ แล้ว ยังสละเวลาให้กับผู้วิจัยด้วยดีมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ รศ. ดร. พีระ จิโรโสภณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งเสียสละเวลาให้คำปรึกษาพร้อมทั้งให้ข้อแนะนำทางวิชาการ แนวคิด และ ทฤษฎี อันยังประโยชน์ อีกทั้งให้ความกรุณาขัดเกลาจนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ รศ. ดร. ธนวดี บุญลือ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งคอยช่วยเหลือแนะนำตำรา และเอกสารที่มีประโยชน์ เพื่อเอื้อต่อการทำงาน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งต่อความกรุณาของท่าน มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลของ หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด รวมทั้งเจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ ท่าवासูกรี และ พี่ๆ ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ ที่อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าหาข้อมูลกับผู้วิจัยด้วยดี

คงเป็นไปไม่ได้เลยที่จะไม่กล่าวขอบคุณ บุคคล 3 ท่านนี้ ที่เปรียบเสมือน “เพื่อน” และ “ครู” ของผู้วิจัย พี่แคะ พี่ก๊อ และ เรือง ผู้ซึ่งไม่เคยละเลยที่จะให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัย และแม้กระทั่งการปลอบโยนยามผู้วิจัยมีดมน และ สับสนในบางโอกาส

ขอกล่าวขอบคุณทุกๆ ท่าน ที่มีส่วนสร้างสรรค์งานวิจัยในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งคอยให้กำลังใจ ผู้วิจัยคงไม่สามารถเอ่ยนามได้ครบทุกท่าน แต่แน่นอนว่า พวกท่านทุกคนอยู่ในความทรงจำที่งดงามเสมอ

ท้ายสุด ผู้วิจัยคงเป็นบุคคลที่โชคดี ที่มีสมาชิกในครอบครัว ทุกๆ ท่าน โดยเฉพาะคุณแม่ ผู้ซึ่งให้ความเกื้อกูลด้านกำลังใจ และอุดหนุน ด้านทุนทรัพย์ มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และ คงไม่มีคำใดที่จะกล่าวนอกจากคำว่า “ขอบพระคุณมากๆ ค่ะ”

พรรณราย พิทักษ์พงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหำนำวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเรื่องอิทธิพลของหนังสือพิมพ์.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับข่าว.....	15
แนวคิดเรื่องความสำคัญของหน้าหนึ่ง.....	16
แนวคิดเรื่องบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนในการพัฒนาเด็ก.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน.....	22
แนวคิดเรื่องสื่อมวลชนกับการคุ้มครองเด็ก.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 ระเบียบวิธีวิจัย	38
การรวบรวมข้อมูล.....	38
การแจกแจงและการวิเคราะห์.....	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการศึกษา.....	44
ประเด็นและลักษณะเนื้อหาของเรื่องเกี่ยวกับการละเมิดเด็ก ที่ปรากฏในข่าวหน้าหนึ่งที่หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอ.....	44
ลักษณะการนำเสนอข่าว.....	52
คุณลักษณะทางประชากรของเด็กที่ตกเป็นข่าวเกี่ยวกับการละเมิด ที่ปรากฏในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน.....	78
วิเคราะห์การนำเสนอภาพของเด็กสะท้อนผ่านสื่อ.....	84
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	102
รายการอ้างอิง.....	105
ภาคผนวก. ก.....	109
ภาคผนวก. ข.....	129
ภาคผนวก. ค.....	145
ประวัติผู้วิจัย.....	152

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
บทที่ 4		
4.1	ปริมาณความถี่ในการนำเสนอประเด็นข่าวและลักษณะข่าว(เนื้อข่าว) ที่เกี่ยวกับการละเมิดเด็กที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน (2539).....	47
4.2	ปริมาณความถี่ในการนำเสนอประเด็นข่าวและลักษณะข่าว(ภาพข่าว) ที่เกี่ยวกับการละเมิดเด็กที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน (2539).....	50
4.3	วิเคราะห์การนำเสนอข่าว โดยพิจารณา "การพาดหัวของหนังสือพิมพ์".....	55
4.4	วิเคราะห์การนำเสนอข่าว โดยพิจารณา "องค์ประกอบข่าว".....	60
4.5	วิเคราะห์การนำเสนอข่าว โดยพิจารณา "สำนวนภาษา".....	68
4.6	วิเคราะห์การนำเสนอข่าว โดยพิจารณา "แหล่งข่าว".....	73
4.7	ตารางนำเสนอสถานที่เกิดเหตุการณ์ละเมิดเด็ก.....	76
4.8	คุณลักษณะทางประชากรของเด็กที่ตกเป็นข่าวเกี่ยวกับการละเมิด.....	80
4.9	ภาพของเด็กที่สะท้อนผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ในแต่ละข้อฉบับ.....	86

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
บทที่ 4	
4.1 นำเสนอประเด็นข่าว (เนื้อข่าว).....	48
4.2 นำเสนอประเด็นข่าว (ภาพข่าว).....	51
4.3 แสดงลักษณะการพาดหัวของหนังสือพิมพ์.....	56
4.4 การนำเสนอองค์ประกอบข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	61
4.5 การนำเสนอองค์ประกอบข่าวของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	62
4.6 การนำเสนอองค์ประกอบข่าวของหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	63
4.7 การนำเสนอสำนวนภาษาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	69
4.8 การนำเสนอสำนวนภาษาของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	70
4.9 การนำเสนอสำนวนภาษาของหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	71
4.10 นำเสนอแหล่งข่าว.....	74
4.11 นำเสนอสถานที่เกิดเหตุการณ์ละเมิดเด็ก.....	77
4.12 นำเสนอคุณลักษณะทางประชากรของเด็กในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	81
4.13 นำเสนอคุณลักษณะทางประชากรของเด็กในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	82
4.14 นำเสนอคุณลักษณะทางประชากรของเด็กในหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	83
4.15 นำเสนอภาพเด็กสะท้อนผ่านสื่อหนังสือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	87
4.16 นำเสนอภาพเด็กสะท้อนผ่านสื่อหนังสือหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	88
4.17 นำเสนอภาพเด็กสะท้อนผ่านสื่อหนังสือหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	89